

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

**Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa uzruna
Saeimas pavasara sesijas noslēguma plenārsēdē
2017. gada 22. jūnijs**

Ļoti cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze!

Cienījamās deputātes un godātie deputāti!

Ir pagājis gads, kopš manas iepriekšējās uzrunas. Šim bija jābūt reformu gadam. Daudz ir bijis iecerēts un solīts, bet maz bijis reālu darbu. Esam ērti iekārtojušies savos krēslos un no malas raudzījušies, kā valdība mēģina īstenot nodokļu reformu, visai sabiedrībai tik nepieciešamās pārmaiņas veselības aprūpē un izglītības sistēmā, un izturējušies tā, it kā tās uz mums neattiektos. Esam bijuši vairāk nodarbināti paši ar sevi, taču neesam pielikuši vajadzīgās pūles, lai paveiktu iedzīvotājiem solīto.

Saeimā ierastā nogaidošā attieksme ir jāmaina. Koalīcijas partijām aktīvāk jāiesaistās pārmaiņu vadībā un jāuzņemas iniciatīva reformu īstenošanā. Tā vietā, lai raudzītos no malas un kritizētu, valdībai nepieciešams aktīvāks jūsu atbalsts un iesaiste lēmumu pieņemšanā. Cilvēki ir noguruši no nemitīgas runāšanas par reformām. Viņi grib redzēt darbus. Cilvēki grib veidot savas ģimenes un uzņēmumus Latvijā, būt nodrošināti un nebaidīties par savu nākotni.

Latvijas ļaudis ne vienu reizi vien ir pārvarējuši grūtības, paļaujoties, ka tās ir tā vērtas, lai veidotu labāku Latviju. Mēs nedrīkstam pievilt mūsu cilvēku cerības un dāvāto uzticību!

Dāmas un kungi!

Aizvadītajā gadā būtiskākie paveiktie darbi neapšaubāmi saistīti ar mūsu valsts drošības nostiprināšanu. Mērķtiecīgais darbs šajā jomā ir piemērs

apņēmīgai un neatlaidīgai rīcībai, kā īstenot ikvienam iedzīvotājam svarīgas pārmaiņas.

No brīža, kad aizsardzības ministra amatā ar Saeimas atbalstu panācu to, ka likums garantē valsts aizsardzības izdevumu apmēra pieaugumu atbilstoši NATO standartam, līdz šodienai esam veikuši garu, nozīmīgu ceļu.

Esam būtiski uzlabojuši mūsu nacionālo bruņoto spēku tehnisko aprīkojumu un ekipējumu. Mūsu aizsardzības spējas un zemessardzes gatavība ir lielāka nekā jebkad agrāk. Mēs esam atbildīgs NATO partneris, un mēs varam rēķināties ar alianses atbalstu.

Aizsardzībā ieguldīto valsts budžeta līdzekļu apmērs jau nākamajā gadā sasniegs divus procentus no iekšzemes kopprodukta. Nupat esam uzņēmuši Kanādas, Albānijas, Itālijas, Polijas, Slovēnijas un Spānijas karavīrus, kuri palīdz mūsu nacionālajiem bruņotajiem spēkiem gādāt par Latvijas drošību.

Tas apliecina NATO solidaritāti un spēju reaģēt uz jauniem drošības izaicinājumiem, nodrošinot efektīvus atturēšanas pasākumus.

Toreiz, pirms trim gadiem, mēs rīkojāmies un radījām priekšnoteikumus, lai šodien varētu būt pārliecināti par Latvijas drošību. Šobrīd mums nepieciešama apņēmīga rīcība paveikt to pašu, lai radītu labas pārmaiņas nodokļu sistēmā, veselībā, izglītībā un citās Latvijas valsts attīstībai un iedzīvotājiem nozīmīgās jomās.

Saeimas deputāti!

Kopš pirmās darba dienas Māra Kučinska vadītā valdība ir meklējusi risinājumus valdības deklarācijas un sabiedrībai doto solījumu izpildei. Cik tas ir bijis manos spēkos, esmu atbalstījis valdības darbu. Taču redzu, ka ar Ministru kabineta un Valsts prezidenta pūlēm ir bijis par maz. Valdībai ir pietrūcis Saeimas atbalsta kopēju mērķu sasniegšanā. Mani nepamet sajūta, ka mēs visi kopā neesam strādājuši tā, kā Latvijas iedzīvotāji to sagaida.

Ir skaidrs, ka mūsu iedzīvotājus jau ilgstoši neapmierina esošā valsts pārvaldības un lēmumu pieņemšanas kārtība. Lai valdībai labāk sekmētos iecerētie darbi, Ministru prezidentam jāpiešķir lielākas pilnvaras valdības izveidē un tās darbības programmas īstenošanā. To varētu panākt, ja Saeima apstiprinātu Ministru prezidentu, bet viņa aicinātos ministrus ieceltu Valsts prezidents.

Tāpat Valsts prezidentam būtu piešķiramas pilnvaras izsludināt Saeimas ārkārtas vēlēšanas, nevis tikai ierosināt tautas nobalsošanu par Saeimas

atlaišanu. Šāds Valsts prezidenta pilnvaru paplašinājums prasa, lai Valsts prezidentu ievēlētu visa tauta tiešās vēlēšanās.

Saeimai jau vairākas reizes ir tikuši piedāvāti attiecīgi Satversmes grozījumi. Taču ar nožēlu jāatzīst, ka Saeimas deputāti nav atraduši tiem laiku. Aicinu parlamentu nekavēties un rudenī virzīt nepieciešamos grozījumus, lai jau 2019. gadā tauta pati ievēlētu Valsts prezidentu.

Cienījamās deputātes! Godājamie deputāti!

Šodien Saeimas sēdes darba kārtībā ir otrreizējai caurlūkošanai nodotie grozījumi Kredītiesāžu likumā. Es lūdzu Saeimu par šo likumu lemt vēlreiz. Ar savu darbību un lēmumiem nedrīkstam graut uzņēmēju un sabiedrības jau tā zemo uzticēšanos valsts varai.

Tas daudziem cilvēkiem liek justies atstumtiem un padziļina neuzticības plaisu starp sabiedrību un varu.

Vēlos atgādināt jums, ka pagājušajā rudenī vērsos Saeimā ar konkrētiem priekšlikumiem likumdošanas procesa pilnveidošanai. Ceru, ka Saeimas kārtības ruļļa grozījumu izskatīšanas laikā tajā atradīsies vieta arī manām idejām, kas palīdzētu uzlabot pieņemto lēmumu kvalitāti.

Lēmumu pieņemšanas procesam ir jābūt skaidram un caurskatāmam. Savu tiesību zināšana un izprašana nedrīkst kļūt par ekskluzīvu lietu. Saeimai jānodrošina iespējas ikvienam ērti un viegli pieejamā veidā izsekot līdzī likumu izmaiņām. Esmu pārliecināts, ka šāda pretīmnākšana Latvijas iedzīvotājiem veicinās arī plašāku sabiedrības uzticēšanos likumdevējam un valsts varas institūcijām kopumā.

Saeimas deputāti!

Šajā pavasarī jūs vienbalsīgi lēmāt par Latvijas Republikas pilsonības piešķiršanu izcilajam Mihailam Barišņikovam. “Kad saņēmu uzaicinājumu pieņemt Latvijas pilsonību, mana sirds notrīsēja, jo tā ir iespēja būt šeit kā savējam, nevis cilvēkam no malas” – šie pasauleslavenā baletdejoņā vārdi liek aizdomāties un aizkustina.

Aizdomāsimies par to, kāpēc vairāk nekā ceturtdaļgadsimtu pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas mūsu brīvajā valstī dzimst nepilsoņi. Arī nepilsoņu ģimenēs dzimušie bērni taču ir mūsu bērni. Latvijai svarīgs un nozīmīgs ir ikviens bērns. Mēs esam pietiekami stipri, lai nebaidītos no maziem bērniem un vienreiz pateiktu, ka viņi ir mūsējie!

Saeimas rudens sesijā es nākšu ar likumdošanas iniciatīvu, lai dotu iespēju Latvijā jaundzimušiem nepilsoņu bērniem kļūt par Latvijas pilsoņiem jau viņu piedzimšanas brīdī, ja vien viņu vecāki saviem bērniem neizvēlas citas esošas valsts pilsonību. Esmu pārliecināts, ka mūsu izglītības sistēma un sabiedrība spēj visus bērnus audzināt par īstiem savas zemes – Latvijas patriotiem.

Aicinu jūs atbalstīt šo priekšlikumu, lai Latvijas nākamajā simtgadē nedzimtu jauni nepilsoņi. Mums ir jādara viss, lai stiprinātu un saliedētu mūsu cilvēkus Latvijas zemē.

Kolēģi!

Šis un nākamais gads ir vēlēšanu gadi. Nupat ievēlējām jaunās pašvaldību domes un 2018. gadā vēlēsim trīspadsmito Saeimu. Nākamais gads ir arī Latvijas simtgades gads. Mums priekšā ir daudz svarīgu darbu. Jums vēl ir iespēja kārtīgi pastrādāt!

Aicinu strādāt atbildīgi, apzinoties, ka mūsu šodienas darbi veido rītdienas Latviju. Tas ir mūsu uzdevums, atbildība un iespēja attīstīt savu valsti. Lēmumu atlikšana nav risinājums. Ir jāpieliek visas pūles, lai radītu pamatu labām pārmaiņām.

Vēlu priecīgus Līgo svētkus un ražīgu vasaru!